

FRAMBU BARNEHAGE OG SKOLE

Barn og ungdom som deltar på kurs på Frambu får et pedagogisk tilbud i Frambus barnehage og skole på dagtid mens foreldrene deltar på forelesninger. Oppholdet på Frambu er lagt opp slik at hele familien skal få økt sin kunnskap om den sjeldne diagnosen og det å leve med en sjelden diagnose. I tilbudet til barn og ungdom legger vi vekt på at de skal treffe andre i samme situasjon og oppleve gjenkjennelse og tilhørighet. De vil bli kjent med mange nye folk og kanskje få noen nye venner. De vil få prøve ulike aktiviteter, og kanskje prøve noe de ikke har gjort før. Vi legger til rette for at alle skal kunne delta på sine egne premisser, og har stort fokus på at barna og ungdommene skal oppleve mestring.

Tilbudet i barnehagen på Frambu

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med foreldrene ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. (Barnehageloven § 1 Formål). Barnehagen på Frambu legger vekt på følgende fagområder og mål fra Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver:

Kommunikasjon, språk og tekst:

Bidra til at barna bruker sitt språk for å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer, til å løse konflikter og å skape positive relasjoner i lek og annet samvær.

Bidra til at barna blir kjent med bøker, sanger, bilder, media med mer.

Kropp, bevegelse og helse:

Bidra til at barna får en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring.

Bidra til at barna får gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider.

Kunst, kultur og kreativitet:

Bidra til samhørighet gjennom å være sammen om kulturelle opplevelser og å gjøre eller skape noe felles.

Bidra til at barna tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede.

Nærmiljø og samfunn:

Bidra til at barna erfarer at alle mennesker, uansett alder og forutsetninger, inngår i og bidrar til barnehagens fellesskap.

Kunnskapsløftet på Frambu

Her følger et utdrag fra Kunnskapsløftet 2020 som danner grunnlaget for undervisningen på Frambu. Det inkluderer overordnet del, det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring og kjerneelementer fra noen utvalgte fagplaner. Elever som har individuell opplæringsplan, vil få undervisning tilpasset sine behov.

OVERORDNET DEL

Formålsparagrafen - *Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet.*

Elevens beste skal alltid være et grunnleggende syn. Elevene skal også gis likeverdige muligheter slik at de kan ta selvstendige valg.

Opplæringen skal sikre at elevene blir trygge språkbrukere, at de utvikler sin språklige identitet, og at de kan bruke språk for å tenke, skape mening, kommunisere og knytte bånd til andre. Språk gir oss tilhørighet og kulturell bevissthet.

Elevens identitet og selvbylde, meninger og holdninger blir til i samspill med andre. Sosial læring skjer både i undervisningen og i alle andre aktiviteter i skolens regi.

TVERRFAGLIG TEMA

Folkehelse og livsmestring

Folkehelse og livsmestring som tverrfaglig tema i skolen skal gi elevene kompetanse som fremmer god psykisk og fysisk helse, og som gir muligheter til å ta ansvarlige livsvalg. I barne- og ungdomsårene er utvikling av et positivt selvbylde og en trygg identitet særlig avgjørende.

Et samfunn som legger til rette for gode helsevalg hos den enkelte, har stor betydning for folkehelsen. Livsmestring dreier seg om å kunne forstå og å kunne påvirke faktorer som har betydning for mestring av eget liv. Temaet skal bidra til at elevene lærer å håndtere medgang og motgang, og personlige og praktiske utfordringer på en best mulig måte.

Aktuelle områder innenfor temaet er fysisk og psykisk helse, levevaner, seksualitet og kjønn, rusmidler, mediebruk, og forbruk og personlig økonomi. Verdivalg og betydningen av mening i livet, mellommenneskelige relasjoner, å kunne sette grenser og respektere andres, og å kunne håndtere tanker, følelser og relasjoner hører også hjemme under dette temaet.

KJERNEELEMENTER

Kroppsøving

- Bevegelse og kroppslig læring

Elevene skal bli kjent med å være i bevegelse alene og sammen med andre ut fra egne interesser, intensjoner og forutsetninger. Elevene utforsker egen identitet og eget selvbylde, og reflekterer over og tenker kritisk om sammenhengene mellom bevegelse, kropp, trening og helse. Kroppsøving gir rom for kroppslig læring gjennom lek og øving i friluftsliv, dans, idrettsaktiviteter og andre bevegelsesaktiviteter. Kroppslig læring handler om allsidig motorisk læring, utvikling av kroppsbevissthet og stimulering til bevegelsesglede.

- Deltakelse og samspill i bevegelsesaktiviteter

Elevene skal løse utfordringer og oppgaver i et læringsfellesskap og kunne reflektere over samspill, samhandling og likeverd. I mange bevegelsesaktiviteter er deltakelse, medvirkning og samarbeid nødvendig for å fremme læring hos seg selv og andre. Det innebærer å anerkjenne ulikhet og inkludere alle, uavhengig av forutsetninger.

- Uteaktiviteter og naturferdsel

Elevene skal bruke nærområdet og utforske naturen gjennom varierte uteaktiviteter under vekslende årstider. Naturopplevelser og trygg og bærekraftig ferdsel er sentralt.

Norsk

- Muntlig kommunikasjon

Elevene skal få positive opplevelser ved å uttrykke og utfolde seg muntlig. De skal lytte til og bygge på andres innspill i faglige samtaler. De skal presentere, fortelle og diskutere på hensiktsmessige måter både spontant og planlagt, foran et publikum og med bruk av digitale ressurser.

KRLE

- Kunne ta andres perspektiv

Faget skal gi elevene mulighet til å utvikle egne synspunkter og holdninger i møte med andre gjennom innenfra- og utenfra-perspektiver og gjennom dialog og refleksjon over likheter og forskjeller. På den måten skal faget bidra til at elevene utvikler interesse og respekt for hverandre uavhengig av kulturell, sosial, religiøs eller livssynsmessig bakgrunn. Faget skal bidra til at elevene utvikler mangfoldskompetanse. Samiske perspektiver inngår. Temaer knyttet til kjønn og funksjonsevne inngår også.

Naturfag

- Kropp og helse

Elevene skal forstå hvordan kroppens store og små systemer virker sammen. De skal også forstå hvordan kroppen utvikler seg, og hvordan fysisk og psykisk helse kan ivaretas. Kunnskap om kroppens systemer og hvordan de påvirker hverandre, skal hjelpe elevene til å ta vare på egen kropp og helse i et livslangt perspektiv.

Mat og helse

- Helsefremmende kosthold

Gjennom å lage mat og tilberede måltider skal elevene få oppleve matglede og utvikle kunnskap om trygg mat og helsefremmende kosthold. Kostrådene til helsestyresmaktene er sentrale for undervisningen og elevene skal få forståelse for sammenhengen mellom næringsstoffer og helse, og utvikle kompetanse til å kunne velge et sunt og variert kosthold.

Kunst og håndverk

- Håndverksferdigheter

Kjerneelementet håndverksferdigheter innebærer at elevene skal utvikle håndlag, praktiske ferdigheter og utholdenhet ved å bruke ulike redskaper og materialer. Elevene skal utvikle forståelse for materialers egenskaper, funksjonalitet og uttrykk gjennom eget skapende arbeid. De skal bruke harde, plastiske og myke materialer og digitale verktøy på en etisk, miljøbevisst og trygg måte gjennom hele skoleløpet.

UNDERVISNING OM EN SJELDEN DIAGNOSE

Under kurs på Frambu får alle barn og ungdom (uavhengig av alder og funksjonsnivå) tilbud om å delta i undervisningsopplegg og samtalegrupper om det å ha en sjelden diagnose, eller det å ha et familiemedlem med en sjelden diagnose. Målet med samtalerne er at barn og ungdom skal kunne dele sine erfaringer med andre om det å leve med en sjelden diagnose, få større selvinnsikt i egne behov og bidra til et positivt selvbilde med større fokus på muligheter enn begrensninger. Samtalerne vil være med på å styrke barn og unges psykiske helse.

Følgende tema er sentrale i opplegget:

- **Bli kjent**, lage regler for samtalene
- **Undringssamtale**, hva er de opptatt av i forbindelse med at de selv, eller et familiemedlem, har en sjelden diagnose
- **Diagnosesamtale**, de som ønsker det får informasjon om den aktuelle diagnosen (navn, årsak, tiltak og konsekvenser)
- **Følelssamtale**, følelser knyttet til diagnosen og/eller familiesituasjonen, eventuelle utfordringene de står i og tanker, følelser og handlinger relatert til dette

Videregående opplæring på Frambu

Ungdom som følger videregående opplæring, vil på Frambu få tilbud om å være med på forelesninger der dette er aktuelt. De vil også få tilbud om å delta i aktiviteter i skolen. Aktiviteter i skolen kan være basseng, forming, musikk, spillrom, gym, klatring, kanopadling og skogstur.

Aktuelle forelesninger kan være:

Medisinsk informasjon

Fritid, fysisk aktivitet, fysioterapi

Pedagogiske temaer

Ytelser og tjenester

Å leve med en sjelden diagnose i familien